

- Prijedlog -

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

Na inicijativu Sindikata umirovljenika Hrvatske

zastupnici Sedmoga kongresa SSSH,

13.-15. studenoga 2014. godine u Tuheljskim Toplicama,

donose

REZOLUCIJU O

SOLIDARNOSTI I RAVNOPRAVNOSTI MEĐU GENERACIJAMA

1. Kriza društvenog modela u Hrvatskoj dovela je do nestanka srednje klase, povećanja socijalnih nejednakosti, masovne nezaposlenosti i rastućeg siromaštva. Prosječna mirovina radnika koji su mirovine stekli radom, iznosi samo 2.234 kune, dok relativna vrijednost prosječne mirovine u odnosu na prosječnu plaću iznosi samo 40 posto, što Hrvatsku smješta među četiri zemlje na dnu europske ljestvice, te na dno liste zemalja u okruženju. Suprotno tome, po siromaštvu su pripadnici starije populacije pri vrhu ljestvice, iza Cipra i Bugarske, jer je svaki treći ušao u zonu siromaštva i socijalne isključenosti.

SSSH oštro zahtijeva da se razvojnim programima, programima sigurnog i dostojanstvenog zapošljavanja, popravi odnos od jednog umirovljenika naprema 1,2 radnika kako bi umirovljeni radnici živjeli dostojno svoga minuloga rada i u socijalnoj dobrobiti. Iz istih razloga SSSH zagovara zaustavljanje fleksibilizacije tržišta rada i zapošljavanja po fleksibilnim oblicima rada, jer na fragmentiranom i nesigurnom radu i dugim periodima nezaposlenosti, mirovinski fondovi ne mogu uprihoditi sredstva dostatna za održive i adekvatne mirovine.

2. Dok Europska unija kroz *Bijelu knjigu o mirovinama* pokušava razviti koncepte koji su, prije svega, utemeljeni na javnom sustavu međugeneracijske solidarnosti (prvi stup), dopunski ojačanom zapadnoeuropskim modelom profesionalnih mirovina, dobrovoljnog tipa i ugovorenih kolektivnim ugovorima među socijalnim partnerima, Hrvatska čvrsto ostaje vjerna modelu obvezatne kapitalizirane štednje (drugi stup), promoviranom početkom devedesetih godina prošlog stoljeća od strane

međunarodnih financijskih institucija. Hrvatsku ne zanima dvojbeni isplativost i rizičnost takva modela, iako su od njega već odustale brojne zemlje (Poljska, Slovačka, Mađarska), druge su ga zamrznule, a Slovenija i Češka ga nisu niti uvele!

SSSH upozorava da Vladini dužnosnici zastrašuju javnost porukama umirovljenicima i radnicima „kako se sustav generacijske solidarnosti za njihovu generaciju 'igra zadnji puta' u novijoj hrvatskoj povijesti, jer slijede nova pravila po kojima će se mirovinu morati zaraditi na drugi način, a ne kroz sustav međugeneracijske solidarnosti“. Takve izjave, suprotne europskom duhu i vrijednostima, unose nemir i nesigurnost među zaposlene, jer se najavljuje individualizacija rizika starosti i siromaštva kao neoliberalni koncept neprimjeren hrvatskim htijenjima i zakonima. SSSH čvrsto podržava europski koncept javnog mirovinskog stupa međugeneracijske solidarnosti kao temelja mirovinskom sustavu.

3. Umirovljeni radnici se u Hrvatskoj percipiraju kao društveni teret, a k tome su često diskriminirani s osnova dobi. Stariji radnici teško dolaze do posla, a nerijetko se prinudno šalju u prijevremenu mirovinu. Produljivanjem dobi za umirovljenje na 67 godina, k tome i bez uporišta u demografskim pokazateljima, ugrožava se mogućnost zapošljavanja rastućeg broja nezaposlenih. Starenje je individualan proces, ne stare svi pojedinci na jednaki način, a to se ovakvim prijedlozima ne uvažava, već se teži penalizaciji pojedinaca koji neće biti sposobni raditi do zakonske dobi umjesto da se duži ostanak u svijetu rada stimulira.

SSSH, prije donošenja odluke o mogućem produljenju dobi za umirovljenje, zahtijeva analitičke podloge s dugoročnim projekcijama, vodeći računa, pored ostalog, i o uvjetima rada i specifičnostima nekih profesija (naime, podloge za odluku moraju biti stručno utemeljene, sukladno očekivanom trajanju života u dobrom zdravlju, a ne po automatizmu ili nalogima međunarodnih financijskih institucija). SSSH podržava stimulaciju dužeg ostanka u svijetu rada, kao i mjere aktivnog starenja. SSSH posebice inzistira na suzbijanju prakse masovnog upućivanja radnika u prijevremenu mirovinu prigodom zbrinjavanja viška zaposlenih, jer to stvara goleme društvene troškove. Također, upozorava da se umirovljenici ne smiju koristiti kao jeftinija zamjena za radnike.